

Útlendskar iløgur

FØROYA lðnaðarfelag hevði aðalfund leygardagin. Í sambandi við fundin varð framløgd frágreiðing fyri farna árið. Í frágreiðingini, sum formaðurin Bergur Olsen, legði fram, verður nomið við nógvar ymsar spurningar, ið mugu sigast at hava stóran týðning og áhuga fyri okkum øll.

NIÐURSTØÐAN í frágreiðingini er ein innilig áheitan á landsins myndugleikar at geva vinnulívini størri ans — og virðing. Hjarta í einum og hvørjum samfelag er nevniliga vinnulívið, og vit eiga tí at brúka alla okkara orku til at skapa vinnulívini teir bestu karmarnar at virka undir. Formaðurin í lðnaðarfelagnum helt fyri, at politikararnir skulu ikki vera bangnir fyri, at hesir karmar gerast ov góðir. Teir skulu tvørturímóti gera sítt til, at karmarnir verða so góðir, at teir eisini verða á hugaverdir hjá útlenskum fyrirkum, soleiðis at tær kanska fáa áhuga í at koma henda vegin at gera iløgur í fyrri okkum ótráðionellur framleiðslur.

HETTA er áhugaverd tala og heldur nýggj eisini. Tí er tað nakað, sum føroyingar hava borið ótta fyri, so hevur tað verið at siggja stórar útlendskar fyrirkur koma til Føroya.

gera iløgur her og »yvirtaka« tann partin av lðnaðinum, sum ber seg. Hvussu ofta hava vit ikki hoyrt, serliga politikararnar úttalað seg, at vit skulu ikki yvirfloymast av útlenskum kapitali.

NÚ tykist pípan at hava fingið annað ljóð. Nakað herfyri hoyrdu vit forkvinnuna í Føroya lðnaðarfelag úttala seg um hetta sama. Hon bað til, at útlendingar fóru at gera iløgur í Føroyum. Og nú tekur Føroya lðnaðarfelag hetta eisini upp og kemur við eini áheitan á politisku myndugleikarnar at gera tað attraktívt fyri útlendingar at gera iløgur í Føroyum.

NEYVAN sær nakar, at alt vinnulívið verður yvirtikið av útlendingum, men at tørvurin er á kapitali til effektivisering og rationalisering av vinnuni og somuleiðis til at fara undir nýggjar og alternativar framleiðslur, er eingini ivi um longur. Vit mugu so bara konstatera, at her á klettunum er ikki nóg mikið til av kapitali til at fara undir umrøddu umleggingar í vinnuni. Tí tykist einasti møguleikin vera útlenskur kapitalur.

MEN eitt er at konstatera nakað, annað er at gera nakað ítøkiligt fyri at fremja hesi ynski. Spurningurin er so, hvat vit kunnu gera fyri at »lokka« útlenskan kapital — iløgur — henda vegin — men mest umráðandi er sjálvandi, um útlendingar í

heila tikið eru sinnaðir at koma henda vegin, tí hvat er her at heinta!

TAÐ hevur onkuntið verið tosað um at fáa útlendskar fyrirkur at gera iløgur í alivinnuna, sum nærum øll er um at fara av knóranum. Tað hevur verið tosað um at lata teir gera iløgur í framleiðslu av surimi úr svartkjafti osfr. Ikki eru dømini mong, men so leingi tað ikki eru vit sjálvir, sum miðvíst fara út og royna at fáa útlendingar áhugaðar at koma henda vegin við kapitali, so hendir neyvan tað stóra. Tí eigur áheitanin frá Føroya lðnaðarfelag at verða viðgjørð av landsins hægstu myndugleikum. Um hon verður tikin til eftirtektar ella ikki, so eigur hon í hvussu er at verða viðgjørð seríøst — við fyrimunum og vansom.

EITT ítøkiligt projekt er avtalan við japanarar um at loyva teimum at fiska svartkjaft. Hetta ynski hava japanarar havt áður, men tá vendu myndugleikarnir teimum bakið. Nú vit ikki sjálvir megnaðu at fáa nóg væl burtur úr svartkjaftinum, eru vit meira móttakiligir fyri fremmandum. Og spurningurin er um ikki hetta byrjandi samstarvið við japanarar eigur at vera katalysatorurin til eitt nóg stórri og víðari samarbeiði, sum m.a. hevur tað fyri eygað: at fáa teir at gera iløgur í Føroyum, bæði á sjógví og á landi. Hugskotið við hesum skuldi verið

at koma við eini innspæning av bæði kapitali og nýggjum hugskotum í okkara vinnulív, sum í so mangar mátar er á gravarbakkanum í dag.

TAÐ skal tí vera okkara vón, at landsstýrið og aðrir myndugleikar í hesum landi taka uppskotið frá Føroya lðnaðarfelag til eftirtektar og royna at seta út í kortið. Hvat kann gerast og hvat krevst. Hvussu skal ábyrgdin og avgerðarrætturin býttast millum okkum og »teir fremmandu« osfr. Hetta eru spurningar, sum mugu viðgerast neyvt. Møguliga var tað rætt at byrja her og nú við eini kortlegging av verandi vinnulívs- og komandi vinnulívs-møguleikum. Og í hesum sambandi eigur komandi oljuvinna sjálvandi eisini at verða viðgjørð sum ein móguleiki. Spurningurin er harafturímóti at viðgera og meta um realistiskar móguleikar, sum í seinasta enda kunnu gagna okkara samfelag og somuleiðis vera gevandi fyri teir útlendingar, sum móguliga skulu til at gera iløgur her á landi.

EITT stendur púra greitt: okkum tørvar kapital til umlegging av vinnuni, soleiðis at hon verður at standa seg betur í framtíðini. Spurningurin er so eisini, um okkum ikki eisini tørvar aðra útlenska »innspæning« enn bara kapital — royndir og hugskot frá øðrum, sum betur eru før fyri at siggja, hvat er galið — og hvat kundi verið gjørt øðrvísi og betri.

